

LÄNSRÄTTEN I
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

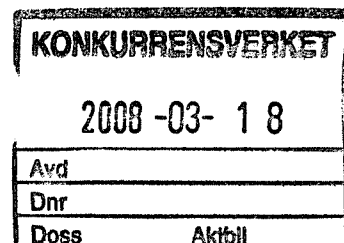
DOM
2008-03-17
Meddelad i
Linköping

Mål nr
443-08 E
Rotel 5

SÖKANDE

Sergelkliniken i Linköping AB, 556463-7477
S:t Larsgatan 42
582 24 Linköping

Ombud: Advokaten Carl Bokwall
Advokatfirman Cederquist KB
Box 1670
111 96 Stockholm

MOTPART

Landstinget i Östergötland
Upphandlingscentrum
581 85 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, LOU

Landstinget i Östergötland (landstinget) har den 9 november 2007 inbjudit leverantörer att genom förenklad upphandling lämna anbud avseende upphandling av öppen specialistvård i centrala länsdelen, UC-2007-434. Sista dag att lämna anbud var den 4 januari 2008. Genom tilldelningsbeslut den 22 januari 2008 beslutade landstinget att anta Medicinskt Centrum i Norrköping AB (Medicinskt Centrum) som leverantör.

Länsrätten har den 1 februari 2008 beslutat att landstinget inte får avsluta upphandlingen innan rätten beslutar något annat.

Sergelkliniken i Linköping AB (Sergelkliniken) ansöker om överprövning av landstingets tilldelningsbeslut och yrkar i första hand att upphandlingen skall rättas på så sätt att landstinget skall förkasta Medicinskt Centrums anbud och därefter genomföra en ny anbudsutvärdering av kvarvarande anbud. I andra hand yrkar Sergelkliniken att upphandlingen skall göras om. Angående yrkandet i första hand anför Sergelkliniken bl.a. följande. Lands-

Dok.Id 56736

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 10 00 E-post: lansratteniostergotland@dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 09:00 - 12:00 13:00 - 15:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	--

tinget har brutit mot såväl likabehandlings- som transparensprincipen och därmed även mot huvudregeln om affärsmässighet i LOU, genom att utvärdera Medicinskt Centrums anbud och tilldela Medicinskt Centrum kontraktet i upphandlingen trots att Medicinskt Centrums anbud inte uppfyllt samtliga skallkrav i anbudsfrågan. Som en följd av att landstinget brutit i sina förpliktelser enligt LOU har Sergelkliniken lidit eller i vart fall riskerat att lida skada genom att kliniken gått miste om nämnda kontrakt. Landstinget har även begärt förtydligande från Medicinskt Centrum och/eller låtit Medicinskt Centrum komplettera sitt anbud i strid mot 6 kap. 8 § LOU, vilket inneburit en positiv särbehandling av Medicinskt Centrum. Angående yrkandet i andra hand anför Sergelkliniken bl.a. följande. Genom att landstinget efter anbudstidens utgång givit bl.a. Medicinskt Centrum en möjlighet att acceptera ett åtagande om avtalsvite istället för att uppfylla skallkrav om säkrad tillgång till ändamålsenliga och godtagbara lokaler i god tid före verksamhetsstart, har landstinget även frångått kraven i anbudsfrågan. Landstinget har därmed i efterhand och utan öppenhet förändrat förutsättningarna i upphandlingen. Som en följd härav har Sergelkliniken lidit eller i vart fall riskerat att lida skada genom att Sergelkliniken inte givits möjlighet att delta i upphandlingen på lika villor eller att justera sitt anbud som en följd av de av landstinget förändrade förutsättningarna i upphandlingen. – Sergelkliniken utvecklar sin talan enligt följande. Kravspecifikationen uppställer i avsnitt 5 ett antal skallkrav på att avtalad verksamhet skall bedrivas i ett för verksamheten väl ändamålsenliga och anpassade lokaler som godkänns av landstinget i god tid före avtalsstart. Lokalerna skall vara belägna i Linköpings tätort. Skallkravet innebär inte att anbudsgivarna måste ha faktisk tillgång till lokalerna redan vid tiden för anbudet. I en begäran om ”förtydligande/komplettering” till Medicinskt Centrum framgår dock att skallkravet innefattar ett krav på att anbudsgivaren i anbudet i vart fall ”styrker säkrad tillgång till lokalerna”. Kravet är i och för sig rimligt eftersom en anbudsgivare i annat fall skulle kunna göra blanka påståenden utan reellt innehåll avseende ett av upphandlingens viktigaste krav. Med uttrycket ”i

god tid” får avses den tidpunkt då vinnande anbudsgivare senast skall ha redovisat en konkret plan som utvisar att leverantören fr.o.m. den 1 september 2008 har etablerat avtalad verksamhet fullt ut. Av Medicinskt Centrums anbud framgår under skallkrav 5-1 att Medicinskt Centrum baserar sitt anbud på att verksamheten skall bedrivas i lokaler belägna på S:t Larsgatan 42, Linköping. I den angivna lokalen bedriver Sergelkliniken idag sin verksamhet. Sergelklinikens moderbolag, Carema Specialistvård AB, innehar hyreskontraktet för lokalerna, vilket löper med en tvåårsperiod som går till ända den 31 januari 2009. I avsaknad av uppsägning med nio månaders uppsägningstid, förlängs hyresavtalet med ytterligare en period om två år. Moderbolaget har inte avsagt sig sitt besittningsskydd till hyreskontraktet och avser dessutom att bedriva fortsatt vårdverksamhet inom ramen för landstingets vårdvalssystem alldeles oavsett om kontraktet i upphandlingen inte skulle tilldelas Sergelkliniken. De av Medicinskt Centrum åberopade lokalerna är därför inte tillgängliga, varför Medicinskt Centrum inte kan basera sitt anbud på dessa lokaler. Även landstinget har gjort denna bedömning och anser att Medicinskt Centrum inte styrkt säkrat tillgång till lokaler. Landstinget har därför i begäran om ”förtydligande/komplettering” begärt att Medicinskt Centrum skall acceptera ett avtalsvite om 1 000 000 kr per månad från den 1 september 2008 och så länge verksamhetsstarten fördröjs. Landstingets begäran om ”förtydligande/komplettering” är inte förenlig med 6 kap. 8 § LOU och innebär ett brott mot kravet på affärsmässighet, jfr mål C-87/94 Europeiska kommissionen mot Konungariket Belgien. De uppgifter Medicinskt Centrum lämnat i sitt anbud såvitt gäller skallkraven i kravspecifikationens avsnitt 5 är tydliga och kompletta. Bestämmelserna i 6 kap. 8 § andra stycket LOU är därför inte tillämpliga och kan inte åberopas till stöd för de åtgärder landstinget vidtagit. Möjligheten till ett vitesåtagande innebär istället att landstinget – i förhållande till Medicinskt Centrum – frångått ett skallkrav i anbudsförfrågan. Ett vitesåtagande i vårdavtalet innebär inte på något sätt att tillgången till de angivna lokalerna eller andra lokaler säkras. Medicinskt Centrum uppfyller således inte skallkraven rela-

terade till de lokaler som verksamheten ska bedrivas i. Landstinget har därför varit förhindrat att pröva och anta Medicinskt Centrums anbud. Landstinget skulle istället ha förkastat anbudet. Genom att anta Medicinskt Centrums anbud har landstinget brutit mot kravet på affärsmässighet (jfr Kamrättens i Stockholm dom den 7 december 2004, mål nr 3973-04). Av landstingets begäran om "förtydligande/komplettering" till Medicinskt Centrum och sistnämndas svar framgår tydligt att landstinget eftergivit kravet på att säkrad tillgång till lokaler skall styrkas i anbudet. Istället begär landstinget att Medicinskt Centrum skall acceptera ett avtalsvite under den tid verksamhetsstarten fördröjs. Medicinskt Centrum accepterar detta. Begäran och acceptansen sker efter anbudstidens utgång. Landstinget har även givit andra anbudsgivare samma möjlighet att justera sina anbud. Att detta har skett blev känt för Sergelkliniken först efter det att tilldelningsbeslut fattats. Landstinget har därmed i efterhand och utan öppenhet ändrat förutsättningarna i upphandlingen. Ett vite säkerställer inte att tillgången till lokaler säkras, utan sätter endast större ekonomisk press på anbudsgivaren och ger landstinget ökade intäkter. Ett vitesåtagande fyller således ett helt annat syfte och är därmed ett annat krav. Eftergiften avseende skallkravet beträffande lokaler innebär dessutom en väsentlig förändring av avtalsvillkoren i mallavtalet. I punkt 26 Förslag till Vårdavtal som ingick i anbudsförfrågan sägs bl.a. att "avtalet ska återgå om befarad avvikelse från planen av beställaren bedöms medföra att uppdragstagaren inte fr.o.m. den 1 september 2008 kan fullgöra åtagandet i sin helhet". Det vårdavtal som landstinget avser att underteckna med Medicinskt Centrum har kompletterats med en vitesklausul innebärande att avtalsvite utgår vid försenad verksamhetsstart. Eftersom vitet förutsätter att Medicinskt Centrum inte kommer att kunna starta verksamheten i tid innebär vitesklausulen att landstinget ger avkall på tidpunkten för start av verksamheten. Utan klausulen hade landstinget ovillkorligen tvingats häva avtalet om lokaler inte är på plats i tid. Genom klausulen blir följaktligen bestämmelsen i vårdavtalets punkt 26 utan verkan. Vitesklausulen utgör därmed en väsentlig förändring av de

förutsättningar som gavs under upphandlingen. Genom att landstinget har infört en vitesklausul på det sätt som skett har Sergelkliniken lidit skada, eftersom kliniken inte fått chansen att anpassa sig till de förändrade förutsättningarna i upphandlingen och lämna ett annat anbud. Sergelkliniken hade i en sådan situation erbjudit lägre priser. Nuvarande situation utgör en betydligt hårdare konkurrenssituation än vad Sergelkliniken hade anledning att räkna med utifrån landstingets anbudsfrågan. Sergelkliniken konkurrensfördel i form av dess lokaler är väsentligen mindre om säkrad tillgång till lokaler inte längre är ett krav att ta i beaktande. Genom att förändringarna av upphandlingens förutsättningar inte skett öppet har potentiella anbudsgivare lidit skada, eftersom det inte kan uteslutas att vissa leverantörer avstått från att lämna anbud p.g.a. skallkravet avseende lokaler. Skadan har redan skett och kan inte repareras.

Landstinget bestrider bifall till Sergelkliniken ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Vad gäller skallkravet i förfrågningsunderlaget angående tillgång till ändamålsenliga lokaler framgår mycket tydligt att landstinget inte har uppställt som krav att tillgången till lokaler skall vara säkrad redan vid anbudsinlämnandet. Ett sådant krav är inte möjligt att ställa då det på ett tydligt sätt skulle gynna nuvarande uppdragstagare framför andra anbudsgivare. Landstinget tillbakavisar således Sergelkliniken påstående om att Medicinskt Centrums anbud inte skulle uppfylla skallkravet. Samtliga inlämnade anbud har av landstinget bedömts uppfylla de krav som ställs på lokaler. Landstinget vitsordar i och för sig att landstinget lagt till en avtalsklausul som inte funnits med i det avtalsförslag som ingick i det ursprungliga förfrågningsunderlaget. Under upphandlingens genomförande kom det till landstingets kännedom att vissa delar av lämpligheten i lokaler inte alltid kan upptäckas i en hållbar plan för uppdraget en tid före uppdragsstart. Det stod klart att det skulle kunna uppkomma en situation där det först efter det att uppdraget påbörjas visar sig att lokalerna inte är fullt ut ändamålsenliga och att kvantiteten därför inte kan upprätthållas enligt

avtalet. I ett sådant läge kunde landstinget enligt punkt 23 i avtalet välja att häva avtalet. En hävning i detta läge är emellertid inte alltid önskvärd, eftersom konsekvensen då blir att landstinget står helt utan leverantör av den aktuella tjänsten. För att säkerställa att landstinget får full täckning för de extrakostnader som kan uppstå om uppdraget inte kommer igång fullt ut vid avtalad tidpunkt tillförde landstinget en vitesklausul. Den komplettering anbudsgivarna fått göra är således endast för att bekräfta att denna vitesklausul skulle komma att ingå i avtalet. Landstinget tillbakavisar att en sådan komplettering skulle strida mot reglerna i LOU. Det rör sig inte om någon förändring av lämnade anbud och klausulen har heller inte haft någon betydelse vid utvärderingen av inkomna anbud. Landstinget är inte av den uppfattningen att andra anbudsgivare kunde ha visat intresse för uppdraget om vitesklausulen varit känd från början. För det fall landstinget skulle anses ha brutit mot likabehandlingsprincipen genom att utesluta Sergelkliniken från kravet på vitesklausul, skulle en rättning kunna göras på så sätt att även Sergelkliniken får en förfrågan om att godkänna vitesklausulen. Emellertid skulle det inte påverka utvärderingen på något sätt. Landstinget anser därför inte att Sergelkliniken kunnat visa på att kliniken lidit skada.

Parterna har i ytterligare skriftväxling i målet anfört bl.a. följande.

Sergelkliniken: Kliniken menar inte att skallkravet avseende lokaler har innebörden av att det är Sergelklinikens lokaler som avses med kravet. Dock anser Sergelkliniken att Medicinskt Centrum inte kan åberopa Sergelklinikens lokaler. Såvitt Sergelkliniken kan bedöma finns det andra lokaler som kan uppfylla de krav landstinget ställer. Skallkravet avseende säkrade lokaler innefattar ett krav på att anbudsgivaren i anbudet skall lämna tillräckliga uppgifter som styrker att ändamålsenliga lokaler kommer att finnas i god tid före avtalsstart. Landstingets begäran om ”förtydligande/komplettering” till Medicinskt Centrum visar tydligt att landstinget är av

samma uppfattning. Om landstinget anser att samtliga anbud uppfyller de krav på ändamålsenliga lokaler som uppställs i anbudsförfrågan, kan man fråga sig varför landstinget i den återopade begäran om ”förtydligande/komplettering” angett att anbudsgivaren inte styrkt säkrad tillgång till lokaler och att det därför är ”nödvändigt” att Medicinskt Centrum istället skall vara berett att betala vite. Betydelsen av viteskravet torde vara uppenbart. Hade Medicinskt Centrum inte accepterat viteskravet hade bolaget inte vunnit upphandlingen. Redan på denna grund står det klart att landstinget brutit mot LOU. Som landstinget får förstås har det nu påstådda syftet med vitet varit att generellt säkerställa att för det fall det en situation relaterade till lokalerna inträffade, skulle vitet utfalla som kompensation åt landstinget. Samma situation bör rimligtvis kunna uppstå i ett läge där Sergelkliniken tilldelats kontraktet. Ur leverantörens perspektiv är det klart att ett vite är att föredra framför förlusten av ett långvarigt kontrakt. Landstinget har i efterhand och utan öppenhet fört in nya förutsättningar som gynnat vissa anbudsgivare – däribland Medicinskt Centrum – och som missgynnat Sergelkliniken. Vitesmöjligheten utgör en väsentlig förändring av de förutsättningar som gavs i förfrågningsunderlaget.

Landstinget: Begäran om ”förtydligande/komplettering” är inte att se som ett skullkrav. En annan anbudsgivare, Capio Läkargruppen AB, som tillställdes samma begäran avböjde att acceptera begäran. Capio Läkargruppen AB:s anbud har ändå bedömts som kvalificerat. Ett nytt skullkrav har således inte lagts till. Medicinskt Centrum hade vunnit upphandlingen alldeles oavsett svar på landstingets begäran om ”förtydligande/komplettering”. Sergelkliniken förefaller sammanblanda olika tidpunkter. Det är riktigt att vite avtalats för det fall ett icke avtalsenligt utförande av uppdraget är för handen fr.o.m. den 1 september 2008. Sergelkliniken likställer tydligen ”ett icke avtalsenligt utförande” med ”försenad verksamhetsstart”. Istället är det så att vitesklausulen primärt avser situationen att en verksamhetsstart skett, dock ej en avtalsenlig sådan. Landstinget har svårt att se vitesklausulen som

en rättighet eller lättnad i kravställningen för anbudsgivarna och har inte ansett det nödvändigt att ställa en begäran till Sergelkliniken. Såsom nuvarande uppdragsgivare skulle det inte bli någon överföring av uppdraget om Sergelkliniken vann upphandlingen. Den minst ingripande åtgärden är att Sergelkliniken erbjuds att acceptera ett avtalsvite. Den näst mins ingripande åtgärden torde vara att landstinget åläggs återta begäran om vitesklausul till de anbudsgivare som denna begäran ställts. Inte i något av fallen sker någon ändring beträffande utvärderingen av inkomna anbud.

Sergelkliniken: Kliniken har inte påstått att landstinget genom sin begäran om "förtydligande/komplettering" har skapat ett nytt skallkrav avseende lokaler. Landstingets begäran visar dock hur landstinget tillämpat och tolkat skallkravet. Att Capio Läkargruppen AB:s anbud kvalificerats är ägnat att förvåna mot bakgrund av landstingets begäran. Att likställa icke avtalsenligt utförande och försenad verksamhetsstart är rimligt eftersom mottagningsbesök i princip kan bedrivas i vilken typ av lokal som helst och inte kräver några egentliga investeringar. Skall man däremot bedriva den datakirurgi som landstinget kräver måste betydande investeringar ske i lokaler och utrustning. Vitet har därmed väsentligen ändrat spelplanen för upphandlingen jämfört med de förutsättningar som ges i förfrågningsunderlaget. Vitet har dessutom haft en avgörande betydelse för utgången i upphandlingen, eftersom landstinget knappast hade antagit Medicinskt Centrums anbud om inte vitet accepterats.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Begreppet affärsmässighet får anses innefatta principerna likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet (transparens), förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Enligt 6 kap. 8 § andra stycket LOU får en upphandlande enhet begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av 7 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande enheten brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall länsrätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I kravspecifikationen punkten 1 Allmänt framgår bl.a. följande.

Den upphandlande verksamheten (Uppdragstagaren) **skall** tillhandahålla hälso- och sjukvård i syfte att möta befolkningens behov av bedömning och behandling av sjukdomar inom områdena gynekologi, kirurgi (inklusive kärllkirurgi och plastkirurgi), ortopedi (inklusive ortopedisk handkirurgi), urologi, ögonsjukvård och öron-näsa-halssjukvård. Därutöver **skall** verksamheten kunna leverera enbart anestesi och operationstjänster till landstinget i Uppdragstagarens egna lokaler.

I kravspecifikationen punkten 5 Lokaler och utrustning framgår bl.a. följande.

Avtalad verksamhet **skall** bedrivas i för verksamheten väl ändamålsenliga och verksamhetsanpassade lokaler som godkänns av beställaren i god tid före avtalsstart. Verksamheten **skall** bedrivas i lokaler som är belägna i Linköpings tätort och som är lätta att nå med allmänna kommunikationer.

I kravspecifikationen punkten 13 Avtalstid framgår bl.a. följande.

Avtalets löptid är 2008-09-01 – 2013-08-31 med Landstingets möjlighet till förlängning om upp till 24 månader.

I förslag till vårdavtal för utförande av öppen specialistvård till Landstinget i Östergötland punkten 26 Avtalets återgång framgår bl.a. följande.

Detta avtal kan återgå om inte Uppdragstagaren senast den 1 juni 2008 till Beställaren redovisar en konkret plan som utvisar att Uppdragstagaren fr.o.m. den 1 september 2008 kommer att ha etablerat en verksamhet med erforderlig personal, lokal, utrustning m.m. för att åtagandet ska kunna fullgöras i sin helhet. I planen ska bl.a. ingå förteckning över ingångna anställningsavtal för nyckelpersonal, beskrivning av tidplan för hur kvarstående rekryteringsbehov avses lösas samt beskrivning av hur och med vilken tidplan lokaler kommer att ställas i ordning. Avtalet ska återgå om befarad avvikelse från planen av Beställaren bedöms medföra att Uppdragstagaren inte fr.o.m. den 1 september 2008 kan fullgöra åtagandet i sin helhet.

I begäran om förtydligande/komplettering i samband med upphandling UC-2007-434 "Öppen specialistvård i centrala länsdelen" den 10 januari 2008 ställd till Medicinskt Centrum framgår bl.a. följande.

Med anledning av Ert anbud i rubricerad upphandling begär Landstinget i Östergötland att Ni omgående lämnar förtydligande/komplettering alternativt bekräftar svar enligt nedan. 2. Då framförallt säkrad tillgång till lokaler ej styrkts i anbud är det nödvändigt att Anbudsgivaren godtar att det i ett eventuellt avtal till följd av denna upphandling införs ett ansvar för Uppdragstagaren, med innebörd att vite om 1 000 000 kr per månad skall betalas till Beställaren för den tid från avtalsstart (2008-09-01) intill den tidpunkt ett avtalsenligt utförande av uppdraget inträtt, förutsatt att försening-
en inte är hänförlig till Beställaren.

Länsrätten gör följande bedömning.

Upphandlingen avser tillhandahållande av tjänster inom hälso- och sjukvård. Avtalstiden löper om fem år med börjedag den 1 september 2008. Den upphandlande verksamheten innebär särskilt ställda krav vad gäller erforderlig personal, lokal, utrustning m.m. för att åtagandet skall kunna fullgöras i sin helhet. Beträffande lokal torde krävas sådan som är anpassad till ifrågavarande verksamhet. De i kravspecifikationen uppställda kraven i punkten 5 angående lokaler tillsammans med punkten 13 angående avtalstid får förstås så att antagen leverantör skall tillhandahålla för verksamheten väl ändamålsenliga och verksamhetsanpassade lokaler vid avtalstidens början den 1 september 2008. Medicinskt Centrum har i anbudssvar avseende punkten 5 i kravspecifikationen föreslagit lokaler på S:t Larsgatan 42, Linköping. Av vad som är upplyst i målet, beträffande de lokaler på S:t Larsgatan 42, Linköping, som är i fråga, framgår att ändamålsenliga och verksamhetsanpassade lokaler på denna adress inte är tillgängliga för Medicinskt Centrum vid aktuellt datum, den 1 september 2008. Medicinskt Centrum har således inte uppfyllt det i kravspecifikationen uppställda skallkravet avseende lokaler. Då Medicinskt Centrum inte uppfyller samtliga uppställda skallkrav skulle Medicinskt Centrums anbud inte ha utvärderats. Landstinget har, genom att bortse från att Medicinskt Centrum inte uppfyller skallkravet och ändå utvärderat Medicinskt Centrums anbud, agerat i strid mot likabehandlingsprincipen. Då Medicinskt Centrum felaktigt har utvärderats och sedermera tilldelats upphandlingen måste Sergelkliniken anses ha lidit eller kunnat komma att lida skada.

Upphandlingsprocessen skall bl.a. kännetecknas av transparens, vilket innebär förutsägbarhet och öppenhet för samtliga parter. För att samtliga leverantörer skall ges samma förutsättningar vid anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt samt innehålla samtliga krav angående det som skall upphandlas. Den upphandlande enheten är skyldig att

2008-03-17

lämna anbudsgivarna all relevant information angående upphandlingen, så att de i förväg känner till vilka rättigheter och skyldigheter som föreligger. Om en upphandlande enhet under upphandlingens gång av olika skäl finner det nödvändigt att ändra kraven måste upphandlingen normalt göras om från början. Den upphandlande enheten får inte utföra anbudsutvärderingen mot andra kriterier än dem som funnits med i förfrågningsunderlaget. Upphandlingsprocessen skall även utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och ge anbudsgivarna möjligheten att lämna så effektiva anbud som möjligt, givet förutsättningarna i förfrågningsunderlaget.

Landstinget har i förevarande upphandling, efter sista dag att lämna anbud, tillställt vissa utvalda anbudsgivare en begäran om ”förtydligande/komplettering”. I begäran uppställs en vitesklausul där vite faller ut i det fall ett avtalsenligt utförande inte påbörjas vid tiden för avtalsstart. Den tillkommande vitesklausulen får anses utgöra en komplettering till förfrågningsunderlaget som faller utanför vad som är tillåtet enligt 6 kap. 8 § LOU. Genom att klausulen tillkommit efter sista dag att lämna anbud samt inte tillställts samtliga anbudsgivare strider landstingets förfarande mot såväl transparensprincipen som mot likabehandlingsprincipen. Sergelkliniken har genom att inte ha tillställts begäran om ”förtydligande/komplettering” hindrats från möjligheten att lämna ett så konkurrensmässigt effektivt anbud som möjligt. Sergelkliniken måste därmed anses ha lidit eller kunnat komma att lida skada.

Av ovan angivna följer att landstinget inte genomfört upphandlingen i enlighet med de i LOU uppställda kraven om affärsmässigt. Vidare får Sergelkliniken anses ha visat att kliniken lidit eller kunnat komma att lida skada. Förutsättningar för åtgärd med stöd av 7 kap. 2 § LOU föreligger därför. De med LOU icke förenliga åtgärder landstinget vidtagit har påverkat upphandlingens konkurrenssökande skede. Åtgärderna har medfört negativa konsekvenser dels för Sergelkliniken, dels för andra potentiella leverantö-

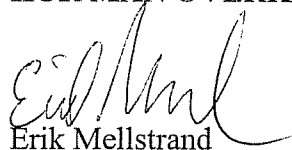
2008-03-17

rer. Rättelse är därför inte en tillräcklig åtgärd, utan upphandlingen skall göras om (jfr RÅ 2005 ref 47).

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten bifaller Sergelkliniken i Linköping AB:s ansökan på så sätt att upphandlingen avseende öppen specialistvård i centrala länsdelen, UC-2007-434, skall göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1d)

Erik Mellstrand

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.